

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

LÊ THỊ SOAN

**CÁC BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC THANH TRA
CHUYÊN MÔN Ở ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

**CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ GIÁO DỤC
MÃ SỐ: 60.14.05**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

**NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:
*GS. TSKH. Nguyễn Văn Hộ***

Thái Nguyên - 2009

Lời cảm ơn

Tác giả xin chân thành cảm ơn sự hướng dẫn tận tình và giúp đỡ quý báu của:

- Khoa Tâm lý Giáo dục, Khoa Sau Đại học, các thầy cô giáo trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, trường Đại học Sư phạm Hà Nội;

- GS.TSKH. Nguyễn Văn Hộ - Người trực tiếp hướng dẫn tác giả thực hiện luận văn;

- Lãnh đạo và chuyên viên Ban Thanh tra Giáo dục, Trung tâm Khảo thí và Kiểm định chất lượng Giáo dục Đại học Thái Nguyên;

- Lãnh đạo và chuyên viên phòng Thanh tra Khảo thí và Đảm bảo chất lượng các trường đại học thành viên - Đại học Thái Nguyên;

- Các thầy giáo, cô giáo các trường đại học thành viên - Đại học Thái Nguyên đã cho ý kiến đóng góp để tác giả thực hiện luận văn này.

Tác giả

MỤC LỤC

Danh mục các ký hiệu, chữ viết tắt	1
Danh mục bảng và hình	2
MỞ ĐẦU	3
1. Lý do chọn đề tài	3
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.	5
5. Phạm vi nghiên cứu.	5
6. Phương pháp nghiên cứu	5
7. Đóng góp mới của đề tài	6
8. Cấu trúc nội dung luận văn	6
CHƯƠNG I	
CƠ SỞ KHOA HỌC, PHÁP LÝ VỀ THANH TRA, KIỂM TRA TRONG QUẢN LÝ GIÁO DỤC	7
1.1. Vài nét về lịch sử vấn đề nghiên cứu.	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài.	9
1.2.1. Một số khái niệm cơ bản về quản lý giáo dục.	9
1.2.1.1. Quản lý.	9
1.2.1.2. Quản lý giáo dục	12
1.2.1.3. Quản lý nhà trường	14
1.2.2. Một số khái niệm cơ bản về thanh tra, kiểm tra trong quản lý giáo dục	15
1.2.2.1. Thanh tra, kiểm tra	15
1.2.2.2. Thanh tra giáo dục	19
1.2.2.3. Thanh tra chuyên môn.	20
1.2.2.4. Biện pháp quản lý hoạt động thanh tra chuyên môn	20
1.2.3. Cơ sở lý luận của quản lý nhà nước về giáo dục.	20

1.2.3.1. Khái niệm quản lý nhà nước	20
1.2.3.2. Quản lý nhà nước về giáo dục.	22
1.2.3.3. Nội dung chủ yếu của quản lý nhà nước về giáo dục	23
1.2.3.4. Phương pháp và công cụ quản lý nhà nước về giáo dục	24
1.2.3.5. Thanh tra, kiểm tra trong quản lý giáo dục.	25
1.3. Cơ sở pháp lý	29
1.2.1. Luật Thanh tra năm 2004	29
1.2.2. Luật Giáo dục năm 2005	29
1.2.3. Nghị định 41/2005NĐ-CP ngày 18/8/1006 của Chính phủ về qui định chi tiết luật Thanh tra.	29
1.2.4. Nghị định số 85/2006/NĐ-CP ngày 18/8/2006 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động thanh tra giáo dục.	30
1.2.5. Quyết định số 14/2006/QĐBGDDĐT ngày 24/5/2006 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành qui định tổ chức và hoạt động thanh tra trng các cơ sở giáo dục, trường trung cấp chuyên nghiệp.	30
1.2.6. Quyết định số 3647/QĐ-BGDĐT ngày 10/7/2007 của Bộ GD&ĐT về việc phê duyệt qui chế tổ chức và hoạt động của Đại học Thái Nguyên.	30
CHƯƠNG II	
THỰC TRẠNG CÔNG TÁC THANH TRA HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY CỦA GIẢNG VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC THÀNH VIÊN THUỘC ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN.	
2.1. Những nét khái quát chung về Đại học Thái Nguyên	31
2.1.1. Quá trình hình thành và phát triển.	31
2.1.2. Mô hình tổ chức của Đại học Thái Nguyên	31
2.1.3. Qui mô đào tạo và chất lượng đội ngũ giảng viên ở Đại học Thái Nguyên.	32
2.2. Công tác thanh tra giáo dục và quản lý thanh tra giáo dục ở Đại học Thái Nguyên hiện nay.	36
2.2.1. Tổ chức bộ máy, nhân sự	36
2.2.2. Đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra	39
2.2.3. Hệ thống các văn bản qui định về công tác thanh tra	40
2.2.4. Nhận thức của cán bộ quản lý, giảng viên về công tác TTGD.	40

2.3. Thực trạng công tác quản lý thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên ở các trường đại học thành viên thuộc Đại học Thái Nguyên hiện nay.	41
2.3.1. Công tác quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên	41
2.3.2. Thực trạng nhận thức chung về công tác thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên	45
2.3.3. Thực trạng hoạt động thanh tra và công tác quản lý thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên ở các trường đại học thành viên thuộc Đại học Thái Nguyên hiện nay.	49
2.3.3.1. Thực trạng đội ngũ cán bộ thanh tra	49
2.3.3.2. Mức độ thực hiện các nội dung thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên.	50
2.3.3.3. Thực trạng các hình thức thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên	53
2.4. Những yếu tố ảnh hưởng đến thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên ở các trường đại học thành viên thuộc Đại học Thái Nguyên.	55
2.5. Kết luận chương II	57

CHƯƠNG III

MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC THANH TRA HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY CỦA GIẢNG VIÊN Ở ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN HIỆN NAY.	60
---	-----------

3.1. Những nguyên tắc đề xuất các biện pháp	60
3.1.1. Nguyên tắc tuân theo pháp luật	60
3.1.2. Nguyên tắc coi trọng công tác chính trị, tư tưởng	60
3.1.3. Nguyên tắc công khai, dân chủ	60
3.1.4. Nguyên tắc hiệu quả cao	61
3.1.5. Nguyên tắc tính giáo dục	61
3.2. Những biện pháp cụ thể	61
3.2.1. <i>Biện pháp 1 : Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, cán bộ thanh tra và đội ngũ giảng viên về thanh tra giáo dục.</i>	61
3.2.2. <i>Biện pháp 2: Tăng cường bồi dưỡng nâng cao kiến thức về pháp luật và trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra</i>	64

3.2.3. <i>Biện pháp 3: Tham mưu với Đại học Thái Nguyên để ra những văn bản hướng dẫn cụ thể đối với thanh tra hoạt động giảng dạy phù hợp với điều kiện thực tiễn của các trường; xây dựng bộ phiếu đánh giá giảng viên làm công cụ hỗ trợ cho hoạt động thanh tra giảng dạy.</i>	69
3.2.4. <i>Biện pháp 4: Đảm bảo tốt công tác thống kê, thông tin về thanh tra hoạt động giảng dạy, trang bị các phương tiện kỹ thuật phục vụ công tác thanh tra.</i>	72
3.2.5. <i>Biện pháp 5: Đại học Thái nguyên thường xuyên kiểm tra, đánh giá công tác thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên đối với các trường Đại học thành viên.</i>	74
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	77
3.4. Khảo nghiệm các biện pháp đề xuất	77
3.4.1. Tổ chức khảo nghiệm	78
3.1.2. Kết quả khảo nghiệm	78
3.5. Kết luận chương III	84
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	92
Phụ lục 1	92
Phụ lục 2	93

CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt

ĐHTN

CQTT

CT

VLVH

ĐT

ĐC

HSSV

TTGD

GD&ĐT

SL

%

NXB

Chữ viết đầy đủ

Đại học Thái Nguyên

Chính qui tập trung

Chuyên tu

Vừa làm vừa học

Đào tạo

Địa chỉ

Học sinh sinh viên

Thanh tra giáo dục

Giáo dục và đào tạo

Số lượng

Phần trăm

Nhà xuất bản

DANH MỤC BẢNG VÀ HÌNH

TT	Tên và số bảng	Trang
1	Bảng 2.1: Qui mô học sinh, sinh viên các trường, đơn vị thành viên thuộc ĐHTN.	32
2	Bảng 2.2: Kết quả phát triển bậc đào tạo bậc đại học trở xuống qua các năm.	33
3	Bảng 2.3: Kết quả phát triển bậc đào tạo sau đại học qua các năm.	34
4	Bảng 2.4: Đội ngũ giảng viên của ĐHTN.	35
5	Bảng 2.5: Kết quả đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ qua các giai đoạn.	36
6	Bảng 2.6. Ngành nghề đào tạo và trình độ chuyên môn của giảng viên các trường đại học thành viên hiện nay.	41
7	Bảng 2.7. Đánh giá nhận thức chung về công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động giảng dạy của giảng viên ở ĐHTN.	45
8	Bảng 2.8. Đánh giá mức độ nhận thức các nội dung hoạt động thanh tra giảng dạy của giảng viên các trường thành viên.	48
9	Bảng 2.9: Thực trạng đội ngũ cán bộ thanh tra giáo dục.	50
10	Bảng 2.10: Thực trạng mức độ thực hiện các nội dung thanh tra hoạt động giảng dạy của giảng viên ở các trường đại học thành viên.	51
11	Bảng 2.11: Đánh giá hiệu quả hình thức thanh tra giảng dạy hiện nay đang thực hiện ở các trường Đại học thành viên.	54
12	Bảng 2.12. Những yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động thanh tra giảng dạy của giảng viên ở ĐHTN hiện nay.	55
13	Bảng 3.1: Mức độ cần thiết của các biện pháp.	78
14	Bảng 3.2: Tính khả thi của các biện pháp.	81
TT	Tên và số hình	Trang
1	Hình 3.1. Mức độ rất cần thiết của các biện pháp.	80
2	Hình 3.2. Mức độ khả thi của các biện pháp.	83

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong thời đại ngày nay, các quốc gia trên thế giới đều nhận rõ tầm quan trọng của giáo dục đối với sự phát triển con người - nguồn nhân lực của xã hội - động lực của mọi sự phát triển. Con người với trí tuệ của mình đã trở thành động lực phát triển kinh tế - xã hội, là yếu tố làm gia tăng của cải xã hội, sự giàu sang và thịnh vượng.

Ở Việt Nam, Văn kiện Đại hội lần thứ IX của Đảng ta đã khẳng định: *"Phát triển giáo dục - đào tạo là một trong những động lực quan trọng thúc đẩy sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, là điều kiện để phát huy nguồn lực con người - yếu tố cơ bản để phát triển xã hội, tăng trưởng kinh tế nhanh và bền vững"*. [9.Tr 108, 109].

Sau hơn 20 năm đổi mới, giáo dục Việt Nam đã đạt được những thành tựu to lớn trong việc thực hiện mục tiêu nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài. Mặc dù vậy, bên cạnh đó giáo dục còn nhiều yếu kém chưa đáp ứng được nhu cầu và mục tiêu đề ra. Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X đã chỉ rõ: *"Chất lượng giáo dục và đào tạo còn thấp, nhiều vấn đề hạn chế, yếu kém chậm khắc phục", "Công tác quản lý giáo dục, đào tạo chậm đổi mới và còn nhiều bất cập. Thanh tra giáo dục còn nhiều yếu kém..."* [10, Tr 170, 171].

Một trong những nhân tố góp phần làm cho giáo dục thực sự là quốc sách hàng đầu, trở thành động lực thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước đó là hoạt động quản lý nhà nước về giáo dục và đào tạo.

Thanh tra giáo dục là một khâu quan trọng trong công tác quản lý nhà nước về giáo dục - đào tạo. Nó giúp các cơ quan quản lý kiểm tra sự đúng đắn vai trò của mình, đồng thời kiểm tra việc chấp hành của các cơ quan thuộc quyền nhằm tìm ra những biện pháp chỉ đạo và quản lý tốt nhất. Nhiều